

Kulturno nasljeđe i resursi životne sredine

Detaljna analiza regija partnerskih zemalja u projektu QNeST ističe njihovo značajno kulturno i prirodno nasljeđe od međunarodnog značaja. Upadljivo prisustvo mjesta koja su uključena na UNESCO-ov spisak svjetske baštine ukazuje na uravnoteženo prisustvo kulturnih i prirodnih dobara. Takođe su dobro zastupljene „živa“ i „tradicionalna“ kultura. Primorski regioni ovog dela sjeveroistočnog Mediterana su od velikog interesa zahvaljujući svom umjetničkom i prirodnom nasljeđu, tradiciji i lokalnim proizvodima, koji ih razlikuju od ostalih regiona i daju im konkurentsku prednost, predstavljajući priliku za održivi razvoj u smislu kako socijalnog tako i ekonomskog rasta.

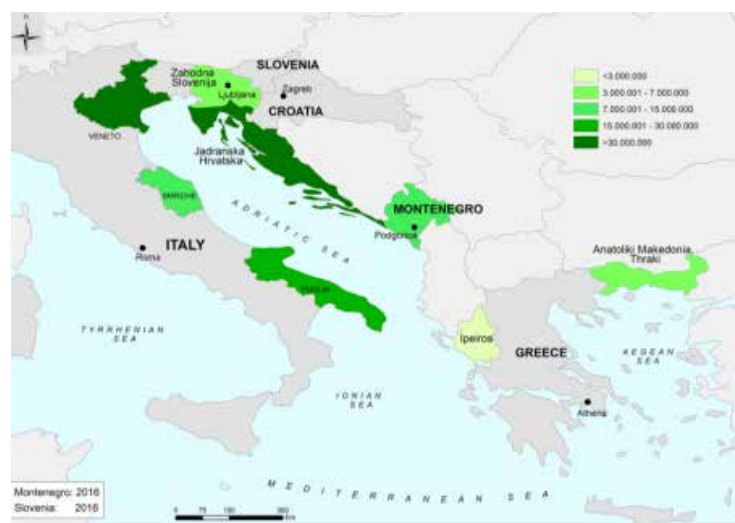

Ekonomija i regionalne strategije

Izgleda da su zanatske veštine i industrijska stručnost, tradicionalne tehnike i nove tehnologije zajednička karakteristika mnogih područja partnerskih zemalja projekta QNeST. Mnogi od njih još uvijek pate od posljedica ozbiljne ekonomske krize posljednjih godina, iz koje se bore da izađu, što pokazuju podaci o prihodu, profitabilnosti i zaposlenosti, koji su i dalje loši u Pulji, Epiru, Crnoj Gori i Ksanti, u grčkoj regiji Istočna Makedonija i Trakija.

Turizam u QNeST područjima

U opštem obrascu turističkih tokova u Evropi, snažan i stalan rast balkanskih zemalja i Grčke kao destinacija predstavlja jednu od najznačajnijih tendencija u posljednjih nekoliko godina. Na slikama 2 i 3 prikazani su tokovi dolazaka i prisutnosti u regijama pokrivenih projektom QNeST i njihov snažan porast u posljednjih deset godina, posebno u Hrvatskoj i u, Ovo je očito rezultat potražnje putnika kojima je pažnja usmjerena na vrijednosti životne sredine, ali je to i zbog prisustva primorskih rizorta sa konkurentnim cijenama, što stvara snažan turistički pritisak sa tendencijom da se iskustvo standardizuje i stereotipizira, a zatim poprima karakter masovnog turizma, sa gubitkom specifičnosti, kvaliteta životne sredine i spore korozije autohtonih društvenih struktura.

Lokalni proizvodi povezani sa mediteranskom hranom

Gastronomski resursi izraz su kulturne baštine regiona i strateški resurs za turizam jer ističu duboku vezu između hrane, pejzaža, kulture i identiteta. Zaista, jela koja se podudaraju sa geografskim karakteristikama, tradicijom, kulturom i lokalnim proizvodima regiona se množe. Važnu ulogu u ponovnom otkrivanju kulturnih, estetskih i zdravstvenih blagodati hrane igra mediteranska hrana koju je Unesco upisao (16. novembra 2010) na spisak nematerijalne kulturne svjetske baštine. Brojni su proizvodi povezani sa mediteranskom hranom koji su povezani sa regijama QNeST projekta koji karakterišu kvalitetnu kuhinju. Posebno je riba glavni razlog dugotrajnosti i zdravlja ljudi na Mediteranu i zajednički je motiv lokalne gastronomije. Međutim, među mnogim proizvodima povezanim sa mediteranskom hranom, vino i maslinovo ulje su najrasprostranjeniji i reprezentativni u prehrambenom i gastronomskom sektoru u cjelini, koji i dalje bilježi snažan rast. Zaista, različiti subjekti ulažu u lanac snabdjevanja sektora, nastojeći da poboljšaju asortiman proizvoda i usluga u ponudi i da privuku turiste koji ne samo da vole lokalnu gastronomiju, već su zainteresovani i za druge kvalitete regiona koji posjećuju.

Kulturne rute i putevi

Na Jadransko-jonskom području postoje brojne rute i putevi istorijske i vjerske prirode (Via Traiana, Via Egnazia, Via Romea, Via Longobardorum), ali takođe i prirodnog interesa (parkovi, zaštićena područja, močvare) i ekonomske vrijednosti (hrana- i-vinski putevi, putevi za ulje i vino, uključujući evropski plan puteva maslinovog drveta). Kulturne rute osiguravaju turističku ponudu izuzetno iskustvenog karaktera, zasnovanu na nasljeđu regiona. Oni ističu ekološku, kulturnu i ekonomsku imovinu regiona, koja ima unutrašnju sposobnost, posebno u nerazvijenim i marginalnim regionima, da okupljaju brojne faktore privlačnosti, koji bi se, pojedinačno uzevši, mogli činiti beznačajnim, malo interesantnim i nesposobnim da privuku turiste da ulože vrijeme i novac u posjetu, a kamoli da obezbijede poštovanje kulturnog integriteta i održivog razvoja regiona. Pored toga, kulturne rute favorizuju bliske veze između integrisanih ekonomskih aktivnosti: poljoprivrede, rukotvorina, ugostiteljstva. Oni podstiču oblike partnerstva i saradnje između susjednih regiona, promovišući turizam i ekonomski razvoj.

